

DE VLUCHT IN HET GOUDEN LICHT

Deel 1

Het Gouden Licht is door de eeuwen heen het symbool geweest van een voor de mens aanvaardbare Godsopenbaring. Dit stamt waarschijnlijk uit de tijd dat een wereld, nog overdekt met water en omringd door nevel, voor het eerst het Gulden Licht van de zon mocht aanschouwen. En 't zal sedertdien mede door de verering van de zon zijn huidige betekenis hebben verworven.

Wanneer wij spreken over "Het Licht", dan is dit een alomvattende waarde. Maar de werkelijke openbaring van het Groot-Goddelijke en het kosmische verbergt zich voor ons achter wat wij noemen: "Het Verblindende Licht". Want er zijn momenten waarin ons eigen begrip niet meer in staat is om het Goddelijke als het ware te bevatten: je zintuigen, je wezen, je denken staan stil en er blijft alleen een haast pijnlijk overrompeld-zijn door de vele indrukken die op je afstormen.

Het Gouden Licht daarentegen kan worden vergeleken met de zon. Het is een Licht dat is aangepast aan de geestelijke werelden en ook aan de wereld van de mens. Het geeft ons de mogelijkheid om vele dingen in hun ware perspectief te zien. En, wat meer is, de schoonheid van alle wereld en schepping, ja, van alle beleven wordt door het Gouden Licht sterk geopenbaard, zoals de zon de schoonheid van de aarde op bijzondere wijze tot uiting kan brengen.

Nu zal het begrip "vlucht" kunnen worden begrepen in de zin van ontvluchting aan de wereld, een zich bergen in het Gouden Licht. Maar dit zou zijn een vlucht uit de realiteit. De werkelijkheid is deel van het Goddelijke en wij moeten die werkelijkheid blijven aanvaarden. Daarom zou ik u willen verzoeken het woord "vlucht" voor deze avond te zien als de vlucht van een vogel die zich van de wereld losmaakt en in het hoge ijle blauw van de hemel een andere wereld leert kennen met geheel andere perspectieven en geheel andere krachten.

Wanneer wij op aarde streven, zijn wij voortdurend gebonden aan de materie, aan de werkelijkheid. Wij kunnen die werkelijkheid nimmer blijvend verloochenen. Men heeft het geprobeerd, maar dit voert tot waanzin, tot een afzondering die in feite een levende dood wordt. In Tibet waren tot voor kort kluizenaars die zich lieten inmetelen. Niet, zoals gebruikelijk voor enkele weken of maanden ter verwerving van sommige gaven, maar voor ongetelde jaren. Nooit zagen zij licht, nooit hoorden zij menselijke stemmen. En zo probeerden zij het Gouden Licht te beleven en de geestelijke krachten van beschouwing te verwerven die elke mens zo dierbaar zijn en waarnaar de geest voortdurend nog blijft streven. Het is duidelijk dat een dergelijke wijze van handelen volkomen in strijd is met de bedoeling van de schepping en het menselijk leven. Wij vinden in tegenstelling hiermee, eveneens in het Oosten, een ander zoeken naar het Gouden Licht. Wij zien daar de Yogi die, in het begin rondtrekkend en zoekend, zich een meester kiest. In lange perioden van discipline en zwerven leert hij zichzelf kennen, maar ook zichzelf in overeenstemming brengen met de wereld. Hij bereikt de hoge gesteldheid die men harmonie noemt, zodat hij als het ware niet moet spreken maar moet denken, om te worden verstaan en eveneens om de gedachten van alle dingen te kunnen leren begrijpen. Het zijn deze mensen - die zich niet onttrekken aan menselijke verplichtingen of aan de wereld, maar dikwijls een zware taak op zich nemen ten bate van arme en soms ook dwaze mensen of tot onderrichting van hen die wijsheid begeren - die de werkelijke vlucht naar het Gouden Licht kennen. Het is een innerlijk gebeuren dat men wel eens heeft getracht te beschrijven op een meer menselijke wijze. En uit deze beschrijvingen kies ik er enkele, in de hoop dat u zich daaruit een beeld kunt vormen.

Zo schrijft een bekend meester op esoterisch en geestelijk terrein:

"In de verzonkenheid van mijn wezen voel ik hoe zich in mij het slangenvuur begint te ontwikkelen. Het is, of alle krachten der aarde mij doorstromen en onophoudelijk mijn ziel omhoog stuwen, tot zij met een pijnlijk geweld van het lichaam losgerukt, zich verliest in een ruimte, die werkelijkheid is. In deze ruimte is een Gouden Licht. En in dit Licht zie ik alle dingen zoals zij eeuwig zijn.

En de tijd staat stil.

En ziet, in dit Gouden Licht vind ik nieuwe krachten en nieuw bewustzijn. En neerdalend om mijn taak verder te vervolgen weet ik: ik ben sterker dan tevoren. En het gezicht van de wereld is mij nieuw, alsof alle dingen hernieuwd geboren zijn. Want in het Gouden Licht is een begrip geborgen, dat ons de dingen doet verstaan."

Een geheel andere wijze van beleving van het Gouden Licht vinden wij bij een Christelijk mysticus rond 1300. Hij deelt ook omtrent zijn beleving wel het één en ander mede, en stelt:

"Toen ik in de kathedraal in de aanschouwing van het lichaam Onzes Heren was verzonken (de uitgestalde Hostie dus) voelde ik mij plotseling als gedragen op de zwoele warmte van engelenvleugelen.

Deze symboliek is een andere dan die van de vorige spreker, maar de ervaring zal waarschijnlijk zeer gelijk zijn.

"Ik voelde hoe mijn ziel uit mijn ogen stroomde. De kathedraal verdween en rond mij was een licht als het licht van gulden kaarsen (het Gouden Licht). Hierin hoorde ik God spreken en zag ik Zijne engelen en heiligen. En toen ik terugkeerde, en gij, broeders, meende dat ik ziek was, zo kon ik u slechts zeggen: het Licht Gods is rond ons. Maar nu zult gij mij misschien een ongelovige noemen, want in het Licht en in de Kracht liggen andere waarden dan die geschreven staan in onze boeken."

Als afronding een ander typisch voorbeeld van deze vlucht in het Gouden Licht: een beleving van, eveneens een geestelijke, tijdens de Eerste Wereldoorlog. Er was een gasaanval geweest en als gevolg daarvan moesten wij wel aannemen dat de man was overwerkt. Hier treedt dus een toestand van uitputting als hulpmiddel op, die wel niet bewust gezocht werd, zoals in het oosten vaak gebeurt, maar die toch ongetwijfeld heeft bijgedragen tot deze projectie van het eigen "ik" in een grotere waarheid. Hij deelt helaas minder mee dan de mysticus die ik u zo juist citeerde, maar zegt alleen dit:

"Terwijl ik bad voor de doden, was het of ik een donkere sluier voor mijn ogen voelde. Ik wilde zien en kon niet. Ik zag mijzelf (kennelijk uittreding). Ik meende dat ik koorts had (vermoedelijk heeft hij dus ook deze eigenaardige warmte gevoeld). Toen werd het rond mij Licht als op een heldere zonnige dag. Maar het licht had geen bron (typische omschrijving van het Gouden Licht en zijn werking) en het leek mij opeens of alle dingen - zelfs deze wreedheid - zin hadden."

Meer zegt hij er niet over. Het aangehaalde is overigens een citaat uit een brief, die deze geestelijke kort voor zijn overlijden schreef aan zijn zuster in Engeland.

Ik heb met deze citaten en aanhalingen getracht u duidelijk te maken wat het Gouden Licht in feite is en wat de vlucht in het Gouden Licht ook voor een mens kan betekenen. Want vergeet niet: dit Gouden Licht is een werkelijkheid. Al moge het beeld zijn ontleend aan het menselijk denken en al zullen wij in alle beschrijvingen dikwijls menselijke symbolen terugvinden, zo blijft toch het feit bestaan dat velen het Gouden Licht hebben ervaren en dat allen die zich van dit Licht bewust werden, daarin een nieuw begrip, een nieuwe wijsheid, een nieuwe kracht en zelfs een nieuwe levensvreugde vonden.

U zult begrijpen dat ik met deze beschrijvingen wil volstaan. Want wat hebben wij eraan dat een ander de vlucht in het Gouden Licht kent en desnoods herhaalde malen tot dit hoger beleven oprijst, als wij zelve slechts de kilte en de duisternis kennen van een wereld - of het beperkte Licht van een sfeer - die nog steeds aan vormen is gebonden? Het is voor ons

noodzakelijk uit te gaan van een persoonlijk streven. Dit streven geeft ons - naar ik meen - reden tot vele discussies. Ik zal echter trachten u de hoofdstellingen en hoofdbegrippen uiteen te zetten en tevens te verklaren - zover dat mij mogelijk is - waaróm dit zo is.

In de eerste plaats moeten wij dan begrijpen dat het lichaam van de mens in zeer vele gevallen een directe belemmering is voor zijn geestelijk beleven. Het lichaam met zijn eisen, invloeden en ervaringen kan soms echter door concentratie en contemplatie - in andere gevallen door vasten en voortdurende overdenkingen of overmatige krachtsinspanning - zijn directe invloed op de geest en ook op een deel van het menselijk denken verliezen. Het is noodzakelijk dat de mens voor een ogenblik zijn contact met het lichamelijke terugbrengt tot een minimum. Alleen op deze wijze namelijk zal de geest kunnen openstaan voor nieuwe kracht. Alleen op deze wijze ook zal de geest zichzelf vrij kunnen maken van haar tijdelijke stoffelijke woning om hoger te rijzen en haar gevoelens van eenheid en harmonie als het ware in sterke mate op het Goddelijke te projecteren en de gevolgen daarvan te ondergaan.

Men zegt nu dat de kracht van het menselijk leven in vele gevallen een doordringingsvermogen bezit dat hoger is dan dat van de geest die zich ten dele bewust is. Anders gezegd: stoffelijk streven en denken kunnen de directe aanleiding zijn tot het beleven van het Gouden Licht, maar het lichaam moet daartoe zijn uitgeschakeld.

Wij hebben nu bij het onderzoeken van de verschillende aanleidingen tot een dergelijke beleving enkele vreemde resultaten kunnen constateren, namelijk:

1. Het opwekken van het slangenvuur is een ín jezelf concentreren van levensenergie en een projecteren van die levensenergie buiten het "ik", waardoor het lichaam deze energie niet meer direct voor zichzelf kent.
2. Contemplatie, beschouwing, kan het "ik" eveneens zover van de werkelijkheid doen verwijderen, dat alle krachten van het lichaam gecentreerd zijn op iets wat buiten het "ik" ligt.
3. Bij algehele uitputting vervreemdt men vaak zozeer van zijn eigen automatisch geworden stoffelijk handelen en denken, dat eveneens van een vervreemding van het eigen "ik" kan worden gesproken.

Bij de vele omstandigheden die aanleiding kunnen zijn tot het beleven, treedt dus steeds weer een vervreemding van het stoffelijke of lagere "ik" op. De krachten daarvan maken echter deel uit van de beleving en zijn vaak, vooral in het begin, de stuwende factor. Aan de hand van deze ervaringen zouden wij dus ook als regel voor onszelf mogen stellen: wij kunnen het Gouden Licht slechts dán bereiken wanneer wij zozeer in harmonie zijn met of zozeer verdoofd zijn ten opzichte van andere waarden, dat wij alleen een grotere werkelijkheid kunnen aanvaarden, maar onszelf niet meer als zodanig beleven. Hier blijkt dus een zuiver mystiek gebeuren plaats te vinden.

Hoe echter mogen wij verklaren dat dit Gouden Licht zulke eigenaardige werkingen heeft? Natuurlijk, harmonie met God zal, evenals stoffelijk uitgedrukte harmonieën, kunnen voeren tot vergroting van welbehagen, vergroting van kracht zelfs. Maar dat hierbij een totaal nieuw inzicht wordt geboren, kan niet meer uit de persoonlijkheid van de mens of uit zijn ziel worden verklaard.

Wanneer wij nu echter even bij de hogere esoterie te rade gaan, dan vinden wij hierin onder meer de volgende stelling:

"Het Goddelijk Licht wordt gebroken in vele kleuren. Deze kleuren zijn de verschillende facetten der openbaring, die zich alle in wetten aan ons vertonen. In vele gevallen wordt aan deze kleuren of facetten van het Goddelijke een eigen persoonlijkheid toegekend of zij worden beschouwd als invloedssferen van een aantal direct uit God voortgekomen grotere en met Goddelijke gaven begiftigde persoonlijkheden. Wanneer wij echter het Gouden Licht ervaren, zo blijken hierin haast alle kleuren, die menselijke ontwikkeling en menselijke

ontdekking, ook met zich brengen saam te vloeien. Slechts enkele van de meest sombere aspecten van de openbaring zijn hierbij uitgesloten."

Aan de hand hiervan kom ik tot de volgende conclusie:

"Wanneer wij dus spreken over het Gouden Licht zouden wij ook kunnen zeggen: een gebied, waarin zich een zeer groot aantal van de voor ons bevattelijke en begrijpelijke aspecten van het Goddelijke gezamenlijk en harmonisch openbaren."

Dit zou dan de verklaring zijn voor een nieuw inzicht. Want zolang ik vanuit één aspect van het Goddelijke streef en leef, zal ik krachtens mijn persoonlijke ervaring en mijn persoonlijk denken in tegenstelling zijn met alle andere facetten. Wanneer echter een groot aantal van die facetten in mij samenvloeit, vermindert het aantal tegenstellingen en het aantal strijdigheden. Ik kom dan door de aanvaarding van het Gouden Licht dus tevens tot de aanvaarding van vele door het Goddelijke gewilde en geopenbaarde capaciteiten en feiten, die mij tot op dat ogenblik waren ontgaan, ofwel - wat ook mogelijk is - door mij werden bestreden. Het lijkt mij dus, dat deze hogere esoterie zeker een hulpmiddel kan zijn om tot verder verhelderend inzicht te komen.

Waarom echter heb ik bij een vlucht in het Gouden Licht het eigenaardige gevoel - ik zal u daarvoor geen citaten geven, neemt u het maar aan -, dat ik met toenemende snelheid door een trechter die zich met de monding ongeveer bij mijn persoonlijkheid bevindt, naar boven wordt gezogen? Hoe ontstaat dit eigenaardige effect van "van jezelf wegvlieden"?

Hier dient men mijns inziens een begrip te hebben van de werkelijkheid - de Goddelijke werkelijkheid wel te verstaan - die rond ons is. Rond ons zijn Goddelijke krachten aanwezig. Wanneer wij deze krachten alle gelijkelijk ondergaan, dan zullen niet enige van die krachten afzonderlijk een stuwend element kunnen worden. We mogen echter aannemen, volgens de esoterie en naar ik meen ook volgens de praktijk, dat waar God Zich openbaart in tegenstellingen - door de afwezigheid van een identificatie met één dezer en het slechts erkennen van te zijn één deel zonder tegenstellingen - alle in het Goddelijke bevatte tegengestelde waarden als stuwkracht gaan optreden.

Wat er gebeurt zal wel niet een werkelijk rijzen zijn, een opwieken naar de hoogste hemelen, maar het heeft zeer zeker een element van verplaatsing, van beweging in zich. Ik sta opeens op een geheel ander punt in de kosmos dan waar ik mij als mens of als geest pleeg te bevinden. Een typisch verschijnsel, maar, zoals gezegd, verklaarbaar en zelfs redelijk volgens menig geloof. Hierdoor zou verklaarbaar zijn dat men in het Oude Testament bijvoorbeeld de uitspraak vindt: "Wie de Heer liefheeft die straft Hij, die kastijdt Hij." Wanneer ik namelijk deze kastijding onderga als iets tegen mij gericht, dan zal ik lijden. Door dit lijden zal ik komen tot een herzien van mijn persoonlijk denken en leven. Maar op het ogenblik dat ik kom tot een absolute aanvaarding, kan ik de kastijding niet meer als zodanig ondergaan. Integendeel, het wordt voor mij een drijvende kracht die mij voortstuwt naar een hoger beleven van wat ik als goed erken.

Dit laatste is overigens ook esoterisch vastgelegd en werd in verschillende kleinere en grotere inwijdingsscholen, laat ons zeggen tussen 300 tot 800 na Christus, vaak besproken.

Ik heb dus nu een verklaring van de beweging gegeven. Maar waarom het idee van de trechter? Wanneer ik begin met die vlucht naar het Gouden Licht, dan moet ik mij vrijmaken van mijzelf. Mijn persoonlijkheid - of die nu geestelijk of stoffelijk is - zal echter altijd gebonden zijn aan voorstellingen en vooroordelen en zal bepaalde delen van de schepping weigeren te erkennen. Kortom, zij zal mij dus - als ik het zo mag zeggen - in een soort keurslijf persen. Naarmate ik mij verder van mijn voertuig losmaak - en van de daarmee verbonden beperkingen - zal mijn ervaringsmogelijkheid, dus mijn blik als het ware, wijder worden, ik zal meer kunnen omvatten. Hoe verder ik mij van mijzelf verwijder, hoe meer ik mijn vooropgezette persoonlijkheidsideeën achterlaat, des te grootser mijn kosmische blik, mijn bereiking wordt. Vandaar dat wij het gevoel hebben dat wij in een soort vortex omhoog

worden gezogen. Hiervan is niet een werkelijk gebeuren de eerste oorzaak, maar wel een verandering van ons eigen begrip.

Deel 2

Ik heb met dit eerste deel van mijn betoog getracht de vlucht in het Gouden Licht te verklaren en weer te geven wat ermee verbonden is en zelfs getracht u de verschijnselen aannemelijk te maken, die daarmee - zover ik kan nagaan - altijd gepaard gaan. Die vlucht in het Gouden Licht heeft echter ook zijn stempel gedrukt op de wereld. Want een mens die eenmaal deze kosmische beleving heeft doorgemaakt, is volgens menselijke normen niet helemaal normaal meer: hij ziet en hij denkt anders. Nogmaals, de interpretatie die men voor het beleven zelf geeft is onbelangrijk. Dat Franciscus van Assisi op een gegeven ogenblik een stem hoort die hem zegt: "Bouw mij een kerk", och dat kunnen wij naar ik meen voor een vrome overlevering houden. Dat zal wel niet zo precies zijn uitgedrukt. Maar wanneer Franciscus tot uitspraken komt als deze:

"Is niet alle leven uit dezelfde Vader? Laat ons dan zingen tot zuster Zon. Laat ons prediken tot onze broeders en zusters de vogelen. En laat ons niet aarzelen te spreken tot onze broeders en zusters de vissen, opdat zij mogen begrijpen de glorie van onze Heer."

Dit is een letterlijke uitspraak van Franciscus in zijn kamp bij het eerste nonnenklooster, het eerste Clarissen-klooster. Als zodanig is zij ook opgetekend en vastgelegd. Hier komt iets van eenheid tot uiting. Een eenheid die eenvoudig wordt uitgedrukt, begrijpelijk en noodzakelijk, want velen van de volgelingen van Franciscus zijn eenvoudig. Maar wel een gedachte die we steeds weer vinden.

Er leeft in India een mens - overigens tot grote verbazing van zijn omgeving -, die rustig met wilde tijgers rondgaat, voor wie de slangen opzij gaan en hem zelfs willen volgen, die vriendelijk spreekt met de apen en de vogels en schijnbaar antwoord krijgt. Niemand van de dierenwereld schuwt hem. Wanneer hij aan zijn leerlingen onderricht geeft, komt hij tot deze uitspraak:

"Een mens tracht altijd zichzelf te erkennen in wat hij rond zich ziet. En omdat de mens zichzelf weerkaatst ziet in de tijger, zal de tijger de mens doden. En omdat hij zichzelf ziet in de slang, zal de slang hem doden. Maar ik weet meer. Want de mens is als een stofwolk: een ogenblik opgewerveld en dan weer neerzinkend. Maar de kracht die de stof doet opwerpen, is de hoge kracht van de Oerschepper. Maar zelfs de naam van de Schepper interesseert mij niet, want deze Kracht is het waaruit ik leef. En het is deze Kracht die ik erken in alle dieren, in alle mensen. Het is daarom dat zij met mij verwant zijn, want onder de uiterlijke verschillen zijn wij één."

Ook hier dus weer hetzelfde element: de gedachte van eenheid. Die gedachte van eenheid kun je dan volgen langs vele citaten. Die citaten kunnen we rustig kiezen uit betrekkelijk recente tijden of uit zeer oude perioden van menselijk leven, want ze blijven gelijk.

De priesters van Atlantis spreken over het Gouden Licht. Voor hen is goud een heilig iets, zoals goud bijvoorbeeld heilig was in India en in vele gevallen ook in gebieden als het oude Joodse Rijk, Egypte en Abessinië. Atlantis dan zegt over het Gouden Licht:

"Wanneer de mens zijn meesters aanvaardt en zich één wil voelen met de kracht die hem gebaard heeft, zo is hij niet zichzelf, maar kent hij zichzelf. En zichzelf kennende, kent hij de wereld. Wie echter de wereld kent, bezit alle geheimen, alle krachten."

Erg op magie gericht natuurlijk. Maar daardoor stamt het dan ook uit een Broederschap die ten slotte tot directe resultaten op het gebied der magie komt. Maar wat zegt onze grootmeester Salomo?

"In de gouden glans van Uw Licht, o Heer, verdrinkt mijn hart. En de grootheid van Uw Licht is mijn wapen en gaat mij vooraf. Uw gouden Licht is mijn steun en doet mij voortgaan. En Uw Gouden Kracht is mij het oordeel. Want uit U is de macht en de rechtvaardigheid. Uit U de heerlijkheid en de openbaring."

Een wat moderner filosoof ontwikkelt onder meer stellingen over het systeem van "Terug naar de natuur". En ineens schijnt hij zich even te vergissen. "Schijnt", maar het is geen vergissing.

"Want wie gebaad is in het Licht van de zon vergeet zijn zorgen, herwint zijn krachten. De wijsheid wordt niet geboren in de beperking van de studenten, maar in de weidsheid van de natuur. Waar de natuur spreekt in de mens, is de mens wederom zichzelf."

U zult zeggen: wat heeft dat met het voorgaande te maken? Maar let eens op de elementen: "Jezelf worden", is dat niet terugkeren tot de Goddelijke Vonk. "De vrijheid", is dat niet het ontrukkt zijn aan de menselijke beperking, evenzeer als aan de studie? Zo kun je verdergaan. Hierin zit hetzelfde beeld, hetzelfde patroon. Anders begrepen, anders geïnterpreteerd, als het ware ondergaan zonder het bewust aanvaarden van een God, maar niet minder intens. Of voelt u meer voor die oude sterrenwicheelaar van Egypte, die aan de ingang van zijn graf liet schilderen:

"Ik ben gegaan tot in het Gouden Rijk, en zie: bovenmate was ik verheven en boven de Rechteren. Want de kracht van Hem Die Licht is, was mijn wezen. En ik reisde met Zijn Licht om de aarde en ik heb haar gemeten. En haar metende heb ik haar tijd vastgesteld."

U zou zeggen, dat is grootspraak of de uitspraak van een mathematicus. Maar ze bevat weer hetzelfde element: wanneer je jezelf verliest in het Gouden Licht, dan ben je als het Licht. En het Licht is tijdloos: het is schijnbaar overal tegelijk. Als je jezelf verliest in het Gouden Licht dan ligt de Schepping voor je open en de tijd is er niet meer. En daarom kun je de aarde meten en de tijd bepalen. Dat is zelfs vaststaand, het is eeuwig. Steeds weer, waar je ook gaat, vind je een element terug van het Gouden Licht. De één drukt het uit op Pythagorese wijze en spreekt over de Gulden Weg en de Gulden Verhouding. Maar wat hij bedoelt is niet de verhouding in de bouwkunde of zelfs de juiste verhouding tussen goed en kwaad in een menselijk leven of zoiets. In feite bedoelt hij de juiste verhouding tussen "ik" en God, waardoor de mens de hoogste ervaring kan ondergaan. Altijd weer zal de mens die tot mystiek is aangetrokken zich in de richting van het Gouden Licht willen bewegen. Steeds meer mensen zullen de geestelijke wieken willen uitslaan om voor een kort ogenblik in die zee van Gouden Licht onder te gaan, hun gevoelens en hun wezen te vergeten en daarvoor in de plaats de werkelijkheid te kennen.

Soms zijn het dichters die, plotseling gegrepen door een dergelijke schoonheid, iets uitdrukken in een kwatrijn of in een strofe. Dan klinkt het soms als:

"Ziet, uit 't azuur werd mij het goud geboren en met het zonnegloren ben 'k als de zonne opgegaan. Want was mijn wezen in een late roes vergeten, mijn ziel is opgestaan en heeft de werkelijkheid geweten."

En dan beklagt de dichter zich er in vele strofen over dat hij terugkeert en dat hij dan de hoofdpijn van zijn roes overhoudt en dat het weten hem teloor is gegaan. Maar dat hij in zich toch het gevoel heeft dat hij ergens het geheim van de kosmos heeft opgelost. Een begrijpelijke reactie. Maar wederom een beschrijving van een vlucht in het Gouden Licht. Wat moeten we denken van degenen die op andere wijzen - en ook esoterisch eigenlijk - iets van deze grote vlucht in de klanken van muziek leggen? Wij kunnen natuurlijk de platgetreden paden verlaten en spreken over bepaalde werken van Händel en Bach. Maar we kunnen ons ook rustig beperken tot Beethoven. Beethoven, die sombere mens, die worstelt met een gehoor dat hij verliest en een wereld die steeds meer voor hem verbleekt. Iemand die voelt dat zijn leven en zijn levenswerk hem dreigen te ontvallen, maar op een gegeven ogenblik uit zijn zoeken naar harmonie erin slaagt om het landschap aan te voelen, in klank te vertolken, verder wil stijgen en een constructie opbouwt als een toren van Babel, welke ineens stort, en

toch eindelijk komt tot dat stralende majeur, van "Alle Menschen werden Brüder" bijvoorbeeld. Is dat eigenlijk niet de eenheid die de mens bezit in het Gulden Licht?

O ja, er zijn u meer mensen voorgegaan op die weg dan u misschien beseft. En de geheimen ervan zijn soms op de meest wonderlijke plaatsen verborgen. Wie Goethes "Farbenlehr" kent, wie Wilhelm Meisters "Wanderjahre" heeft gelezen, heeft misschien ook daar enkele van deze elementen teruggevonden. En ook dichterbij, denkt u maar eens aan Frederik van Eeden, bij wie soms op een ogenblik, zelfs in woorden, de zon de wereld betovert, tot alle dingen en alle mensen elkaar verstaan. En bij wie ook steeds weer deze harmonie, deze eenheid in dit begrip moet breken, omdat mensen toch mensen blijven.

Waar ge ook zoekt in de literatuur, in de muziek, in de beeldhouwkunst, ja, in de schilderkunst, overal weer ontmoet ge deze eigenaardige concepten van een Gouden Licht. Van een stralend íets dat, misschien even, kan doorklinken in de schildering in de Sixtijnse Kapel. In een Avondmaal bijvoorbeeld zoals Da Vinci het schilderde en die er een eigenaardige, onverklaarbare bekoring aan geeft, alsof het geheim dat erin ligt niet wordt uitgesproken en toch wordt beleefd.

Vrienden, of wij nu willen spreken over de kunst of over de wijsbegeerte, of wij nu terug willen gaan naar de oude veda's, de bloedige Edda van het noorden, het Dodenboek van Egypte, de magische bezweringen die de oorlogsgoden in Mexico moesten bezweren of de eenvoudige zangen van de Zuidzee, in alle ligt soms ergens het element verborgen van de vlucht naar het Gouden Licht. Want de mens is geschapen voor het Gouden Licht. En daarmee kom ik aan het derde en laatste punt van mijn inleidend betoog.

Deel 3

Wij - mens en geest - zijn eenzijdig. Maar deze eenzijdigheid is zeker niet onze taak en ons doel. Wij zijn niet het product van één kracht, maar het product van vele krachten. Onze werelden, en alles wat rond ons is, zijn niet eenzijdig, maar geboren uit de samenwerking van vele Goddelijke elementen. Op het ogenblik dat wij dit beseffen, op het ogenblik dat wij niet meer in één richting of in één kracht maar in een aanvaarding willen zoeken, dán wordt het voor ons mogelijk om de vele elementen als een werkelijke, harmonische, begrijpelijke en verklaarbare eenheid te beleven. Dán blijkt de schijnbare wreedheid van de natuur, de somberheid van de dood, het onverklaarbare van een wedergeboorte, het geestelijk leven, het geloof, het leven der planten, alles samen te vloeien. Dán zijn de getijden der oceanen in overeenstemming met de dingen die in ons leven. Want al deze dingen tezamen zijn het product van vele bewuste krachten die op ons inwerken. Op het ogenblik dat wij dít beseffen, zijn wij in staat om de vlucht naar het Gouden Licht te beginnen.

Het Gouden Licht is niet de absolute openbaring. Maar het Gouden Licht, vrienden, is de openbaring van datgene wat voor ons nu reeds werkelijk is, wat voor ons nu bereikbaar is. Zeg niet dat het voor ú niet mogelijk is. Zeg niet dat ge het al beleefd hébt. Spreek niet over deze dingen. Maar besef in uzelve dat een harmonie, geboren uit een aanvaarding van alle hoge krachten rond u enerzijds en een eigen streven naar al wat Licht is anderzijds, voor u de deur, de poort zal zijn, waardoor u leert wegwieken naar het Gouden Licht.

Wanneer men u vertelt van geheimzinnige wetenschappen, van bereikingen die wonderbaarlijk zijn, zeg dan niet dat ze onmogelijk zijn. Maar zeg tot uzelf: deze dingen kunnen alleen voortkomen uit de samenwerking van vele krachten. Als deze krachten in mij, in een werkelijke samenwerking en in overeenstemming, werkzaam zijn - daarbij niet gehinderd door mijn vooroordelen en mijn keuze -, dan zullen zij zich aan mij kunnen openbaren en in mij hetzelfde, en misschien meer, mogelijk maken. Zeg niet tot uzelve: voor mij is dit niet weggelegd. Want het is voor elke mens en voor elke geest een doel, dat bereikt wordt. Zelfs zij die terugvluchten in het duister, zullen toch de vlucht in het Gulden Licht moeten kennen. Een ieder zal het Gouden Licht leren zien omdat het de waarheid en de openbaring is van zijn eigen huidig bestaan, zijn eigen huidig bewustzijn, zijn eigen ogenblikkelijke ontwikkeling.

Ik heb daarbij, vrienden, misschien niet zoveel kunnen brengen als de spreker die oorspronkelijk deze avond had voorbereid. Deze, tot het oosten behorende spreker, heeft echter op het ogenblik een andere taak. Maar waar het Gouden Licht voor ons allen even werkelijk is - oost of west, oud in de geest of eerst jong tot menselijk zijn geroepen - zo hoop ik ú toch iets te hebben laten voelen van de zekerheid die in het Licht is gelegen. Van de mogelijkheid, die voor een ieder zonder uitzondering bestaat, om dit Licht te kennen. En misschien wel bovenal, van de weerkaatsingen van dit Licht in uw wereld, die u geestelijk zozeer kunnen verrijken.

Wat betreft de punten die ter discussie komen, deze zult u zeker vinden in het eerste en ten dele in het tweede gedeelte van mijn betoog. Denk niet: mijn vraag is dwaas, ik ben onwetend als ik deze vraag stel. Het Gouden Licht is niet geboren uit zelfverheffing, maar uit een aanvaarding en eerlijk streven. Wanneer dit de basis is van onze gedachtenwisseling zodadelijk na de pauze, dan ben ik ervan overtuigd dat deze avond voor ons allen het Gouden Licht meer bereikbaar heeft gemaakt. Of om het anders te zeggen: zó werkelijk dat wij het uit onszelf zullen kunnen beleven.

DISCUSSIE

❖ *Wordt deze vlucht altijd bewust gedaan of wordt men ook wel eens meegenomen naar het Gouden Licht?*

Wanneer men het Gouden Licht ontmoet, dan is dit een kwestie van bewustzijn. Met andere woorden: dit wordt niet onbewust beleefd, omdat een onbewust beleven hiervan absoluut geen zin heeft. Het Gouden Licht is juist een toestand, waarin het eigen bewustzijn, eigen geest en ook ziel een direct contact met het Goddelijke bereiken op een zodanige wijze, dat hierdoor het "ik" zelf beïnvloed kan worden en zelfs stoffelijke inzichten, krachten en mogelijkheden van iemand daardoor gewijzigd kunnen worden, Ik hoop, dat dit geen teleurstelling is. Maar u kunt dus niet zeggen, dat u wel eens onbewust de vlucht in het Gouden Licht maakt. U maakt haar of bewust of - wat u betreft - niet.

❖ *Is het mogelijk hetgeen ervaren wordt in het Licht, bewust terug te brengen?*

De ervaring zelf is niet bewust terug te brengen. Men moet zeer wel beseffen, wat deze ervaring in feite is. Het is een direct ondergaan van wereldkrachten, van kosmische krachten. Een ondergaan, kort en goed, van een groot gedeelte van de schepping zelve. U zult begrijpen, dat een dergelijk beleven nooit in zijn volledigheid in de stof kan worden teruggebracht. In de stof worden daarvan wel bepaalde resultaten kenbaar, die zich o.m. kunnen uiten in een wijziging van het denken, een wijziging van het reageren op de wereld, het zich wijzigen van het gebruik van eigen krachten en vermogens. Er zijn dus wel kenbare resultaten van de bewustwording, maar het geheel als zodanig kan niet volledig aan de stoffelijke hersens worden overgedragen. Mag ik aannemen dat ook dit antwoord voldoende is?

❖ *Ontvalt een deel van wat men ervaren heeft aan het stoffelijke bewustzijn?*

Neen, want het kan niet worden opgenomen. In de praktijk kan de mens van het totaal der indrukken, die hij stoffelijk ontvangt, slechts ongeveer 20 % onmiddellijk opnemen. Ongeveer 35 % wordt bovendien in het onderbewustzijn tijdelijk vastgelegd en kan daaruit door herinnering of door beïnvloedingen later nog naar voren komen. Het overige wordt dus niet beleefd: daar heeft men geen werkelijk deel aan. U zult begrijpen, dat een overweldigende veelheid van invloeden als in het Licht optreedt nooit door een menselijk denkvermogen zal kunnen worden vastgelegd. De geest echter heeft andere mogelijkheden en kan een zeer groot gedeelte althans van dit Gouden Licht in zich vastleggen. En wanneer de geest dit heeft doorgemaakt, zal ze ongetwijfeld het stoffelijk wezen en het stoffelijk leven gaan beïnvloeden in de zin van hetgeen zij in het Gouden Licht leerde kennen. Voor de mens zelf blijft over het algemeen herinnering aan een ogenblik van ontrukt zijn. De trechtergevoelens b.v., waarover ik sprak, zijn meestal wel in het herinneringsvermogen terug te vinden. Bovendien herinnert men zich het Licht, maar kan het niet verder definiëren of omschrijven. En tenslotte in de

meeste gevallen een gevoel van kracht en zelfs ook weten, voortgekomen uit dit Licht. Dus deze elementen brengt men direct mee in de stof.

❖ *Dus wat u zo-even bedoelde met "bewust ervaren" heeft betrekking op dit laatste, dat u beschrijft?*

Ja. Bewust ervaren wil dus zeggen, dat men weet dat men de beleving heeft gehad. Het kan niet inhouden - zoals u uit deze beantwoording zult begrijpen en misschien ook uit bepaalde delen van de lezing, als u die later nagaat - dat alles, wat uit de vele krachten uit de kosmos, die elkaar daar ontmoeten, geopenbaard wordt, geheel menselijk bewust wordt verwerkt. Dit is - zoals ik meende aan te tonen - een onmogelijkheid.

❖ *Is de toestand van samahdi, waarin o.a. Sri Ramakrishna vaak vertoefde identiek met een opgenomen zijn in het Gouden Licht?*

Samahdi is een ontrukt zijn. In ieder geval zal iemand, die in deze toestand verkeert, aan alle voorwaarden voldoen, die voor het beleven van het Gouden Licht noodzakelijk zijn, mits zijn eigen wil en instelling op dezelfde wijze zijn gericht. Hieruit volgt, dat leraren als Sri Ramakrishna en enkelen van zijn volgelingen inderdaad meermalen maar lang niet altijd, wanneer zij de toestand van samahdi bereikten, in staat waren om het Gouden Licht dus te beleven.

❖ *Vraagt het ervaren van het Gulden Licht een doelbewuste ontwikkeling c.q. oefening om daartoe te geraken? Zou u de weg daartoe misschien iets kunnen toelichten?*

Ja, er zijn duizend wegen, die elk voor zich voeren tot het Gulden Licht. En het is wel heel erg moeilijk om hier een keuze te doen. Ik wil u echter enkele voorbeelden geven, misschien dat u daaruit zelf uw conclusies kunt trekken:

In de eerste plaats: ik haal u aan Franciscus van Assisi. Zijn voorbereiding was een zich volkomen uitleven. In dit zich volkomen uitleven vond hij op een gegeven ogenblik afstand van zijn wereld: hij had bovendien in zich het bewustzijn, dat hij meer was, dan men in hem wilde zien, mede dankzij de houding van Ser Pietro, zijn vader: en daardoor kwam hij dus tot dit Gulden Licht.

Vele yogi's komen tot het Gulden Licht door een ijzeren discipline van het lichaam, dat zij geheel leren beheersen als mede door meditatieoefeningen.

Mystici bereiken dit soms alleen door geloofspunten en aanschouwing van symbolen bijvoorbeeld. Het is dus wel heel erg moeilijk om u te zeggen, hoe men daar precies toe komt. Maar de grondwaarden, die dus altijd aanwezig moeten zijn, kunt u misschien wel voor uzelf opwekken.

In de eerste plaats is dit een je vrij voelen van je stoffelijke condities en omstandigheden. In staat zijn van je zorgen, je leed zowel als van je genoegens, je vreugde en je werk even afstand te doen. Leer het dagelijks leven zo nu en dan geheel naast je neer te leggen.

In de tweede plaats: Oefen u in het u concentreren op dingen, die u goed acht. Maar ga bij deze oefeningen nooit verder dan uw eigen lichamelijke conditie toestaat, dat wil ik erbij voegen. Want het vermogen om je te concentreren bevordert ongetwijfeld het bereiken van de nodige vrijheid.

In de derde plaats: begeer altijd en in alle dingen - dus geheel uw leven lang - boven alles harmonie. Probeer die harmonie niet alleen te vinden b.v. met medemensen maar eveneens met dieren, met de omstandigheden buiten u, de voorwerpen die rond u zijn tot de huizen van uw stad, de bomen, de hekjes om de tuinen en al wat erbij hoort toe. Probeer daarmee harmonisch te zijn, ook als zij uw schoonheidsbeleven e.d. bijvoorbeeld niet op een aangename wijze strelen. Harmonie is één van de hoofdvoorwaarden voor het bereiken van het Gouden Licht.

En tenslotte zou ik erop willen wijzen, dat men een zekere aanleg voor mystiek moet hebben. Met andere woorden: men moet de verstandelijke en redelijke waarden zo nu en dan kunnen achterlaten voor een intens beleven, waarvan men zelf niet kan zeggen, waarop het gebaseerd is, maar waarin men hogere krachten en waarden aanvoelt.

Dit is zo ongeveer alles, wat ik u hierop durf te antwoorden. Ik zou u natuurlijk een uitleg kunnen geven van de opwekking van het slangenvuur. Maar dit is voor leken gevaarlijk, zeker wanneer zij dit doen zonder bevoegde leermeesters. Ik zou u kunnen vertellen over meditatie- en contemplatiemethoden, die in de middeleeuwen werden gebruikt, maar u hebt daarvoor in deze dagen meestal niet de rust en de mogelijkheid. U hebt echter uw eigen persoonlijkheid. In deze persoonlijkheid zult u ongetwijfeld het begeren hebben naar de grote harmonie: het één-zijn met God. Verlang de vlucht naar het Gulden Licht niet om zichzelf. Wanneer u daarmee begint, verzaakt u in feite het overige van de kosmos. Tracht het geheel van de kosmos te aanvaarden: door deze aanvaarding zal de gedeeltelijke openbaring van het Gulden Licht gemakkelijker uw deel worden. Hebt u daarop commentaar?

❖ *Ik denk, dat je daarvoor op een zeker niveau moet staan om dat te kunnen ervaren.*
Ik geloof, dat ik u in dit geval moet vragen om de uitdrukking "op niveau staan" nader te definiëren.

❖ *Op een betrekkelijk hoog moreel niveau.*

Dat een - wat u noemt - hoog moreel niveau niet noodzakelijk is, blijkt reeds uit het aangehaalde voorbeeld van Franciscus van Assisi, die wat zijn zeden betreft zeker niet tot de braven behoorde in de periode, dat voor hem de eerste openbaring en aanvaarding mogelijk werden. Dus een zedelijk peil, dat mogen we dus wel niet stellen. U kunt zeggen: een geestelijk peil. En dan ben ik geneigd u gelijk te geven in zoverre, dat een bepaalde graad van geestelijk bewustzijn bereikt moet worden, voordat je het Gulden Licht geestelijk bewust kunt ondergaan, Maar deze grens ligt betrekkelijk laag, dat een ieder, die als mens incarneert, aan die maatstaf zou moeten kunnen beantwoorden. Het is niet het peil, waarop je staat, dat dit tot stand brengt. Ik kan u dat niet genoeg zeggen. Er is geen voorwaarde ten aanzien van wetenschap. Alleen de conditie van aanvaarding van harmonie, van één-zijn met de kosmos is noodzakelijk. En dit kunnen de eenvoudigen van hart even goed en soms zelfs beter bereiken dan de grote wijzen, die leven in buitengewone braafheid en een geestelijk peil hebben t.a.v. bewustzijn waar je van achterover slaat. Want hoe meer je denkt te zijn, hoe moeilijker je jezelf prijs geeft.

❖ *Bent u het niet met mij eens, dat het luisteren naar bepaalde muziek wel bijzonder gemakkelijk de verhoudingen schept van zelfvergetelheid, verzonkenheid en schoonheid, die de componist ervoer toen hij het één en ander vertolkte?*

Wederom een vraag die wat moeilijk te beantwoorden is, omdat n.l. als eerste conditie moet worden gesteld, dat de muziek zelve uit dit bewustzijn van het Gulden Licht is geboren. Anders gezegd: een bepaald muziekstuk zou dus uw eigen wezen, uw persoonlijkheid a.h.w. mee op kunnen trekken tot een zelfvergetelheid met een gelijktijdig zodanig scheppen van innerlijke harmonie, dat de beleving van het Gouden Licht daardoor bevorderd kan worden. Maar lang niet alle muziek bezit deze eigenschappen. En ik mag erbij voegen, dat deze eigenschappen evengoed kunnen liggen in wat men hier de "volksmuziek" noemt of de lichte muziek, als in zware of klassieke muziek. Het is weer niet de uitdrukkingwijze, de wijze van opbouw of instrumentatie, die beslissend is, het is ook hier weer de belevingsinhoud die wordt weergegeven, die bepaalt welke waarde het muziekstuk heeft voor het door u gestelde doel. Het is dus niet voor alle dingen zo, maar t.o.v. dit Gulden Licht zeer zeker.

❖ *U sprak van de Gulden Snede, de gulden verhouding, waarmede de verhouding van de mens tot God wordt bedoeld. Maar zelfs de mathematische betekenis van het grootste stuk van een lijn, die volgens de Gulden Snede verdeeld is en zich verhoudt tot de hele lijn als het kleinste stuk tot het grootste, brengt m.i. de universele zin van de sectio aurea tot uiting.*

Ja, de Gouden Snede, de gulden maat. Er is hierover al heel veel bekend en u kunt dat waarschijnlijk in andere bronnen vinden. Ten opzichte van mijn onderwerp kan ik alleen dit zeggen: wij zijn in de kosmos tezamen met God het totaal geuite: want wij zijn deel van God en wij zijn deel van Zijn uiting. Nu is onze eigen verhouding t.o.v. het totaal kosmische inderdaad uit te drukken als in de wet, de regel, die men de Gulden Snede, de gulden verhouding noemt. Want op het ogenblik, dat ons eigen wezen (vergelijkend: het kleinste deel) door aanvaarding van het Goddelijke, het kosmische (het grootste deel) komt tot een harmonische aanvaarding van het totaal van het Zijnde, is de totale Godsbeleving ons mogelijk

geworden. Hierbij is dan het verhoudingsgetal verder ook nog bruikbaar om aan te geven in hoeverre dus in ons wezen kennis, in hoeverre in ons wezen geloof en aanvaarding aanwezig moeten zijn om deze volmaakte Godsbeleving te verkrijgen. Daarnaast kan worden gesteld, dat uit de Gulden Snede door verschillende berekeningen en figuren de oneindigheid kan worden afgeleid, de zich herhalende oneindigheid wel te verstaan, die buiten zich en binnen zich gelijk is. En waarvan de verhouding dan ook weer bepaald wordt door de Gulden Snede: n.l. de buitenafmeting van de constructie is gelijk aan het ledig hart (de kern der constructie), maar verhoudt zich in totaal oppervlak tot het grootste volgens de wet van de Gulden Snede.

Dit is ook één van die punten. En zo kun je dus in de kosmische vergelijkingen inderdaad overal deze Gulden Snede toepassen en heeft ze esoterisch zeker evenzeer belang als rekenkundig en bouwkundig, dus meer exoterisch. Ik kan er verder dan nog dit aan toevoegen: voor onszelf zal de verhouding Gulden Snede altijd aanwezig zijn, zolang wij in de stof zijn, in de verhouding tot verstand en mogelijke Godsaanvaarding. Dat wil zeggen: wanneer het totaal 10 is, kan ik zeggen dat bij 2 verstand de Godsaanvaarding dus 8 is. Maar wordt mijn verstand 4, dan verdubbelt ook de Godsaanvaarding: 16 als mogelijkheid, dan krijgen we dus een verdeling van het geheel in 20. En zo kun je doorgaan. Het is alleen een voorbeeld, dat u zelf aan de hand van de regel verder kunt reconstrueren.

❖ *Het Gouden Licht valt m.i. slechts in overdrachtelijke zin te beschouwen. Het geeft een toestand weer, die het resultaat is van inzicht en gedrag. Dit moet dus de toestand zijn, die in de hogere sferen bestaat. Ik dacht eerst dat dit Licht dat van Zomerland was, doch na uw lezing geloof ik dat dit niet zo is. Oordeel ik juist, indien ik tot de conclusie kom, dat dit Gouden Licht in feite geen licht is, doch slechts valt te beschouwen als "verlichting" van de geest, dus b.v. ook kan worden aangeduid met een andere term als "harmonie"?*

Ik geloof, vrienden, dat - tenzij u er erg prijs op stelt, dat ik dit zelf beantwoord - ik het verdere gedeelte van de avond aan de spreker, die oorspronkelijk het onderwerp voorbereidde, overgeef, waar deze op het ogenblik beschikbaar blijkt te zijn. U kunt zelf oordelen. Hebt u er bezwaar tegen, dan kunt u dat kenbaar maken.

❖ *Wat hebt u zelf het liefst?*

Dit valt buiten beschouwing. Ik meen dan ook dat ik de spreker beter de gelegenheid geef nog even met u in te gaan op het Gouden Licht en wat daarbij hoort.

Vrienden, u zult mij vergeven, dat ik u op deze avond een vervanger heb gezonden. Er zijn omstandigheden, die wij niet zelf kunnen bepalen, die mijn aanwezigheid elders praktisch noodzakelijk maken. Het is mij een vreugde thans toch nog één van uw vragen te mogen beantwoorden.

Zover mij het gestelde dus duidelijk werd overgebracht, moet ik zeggen dat er veel inzicht in de werkelijkheid van het Gouden Licht in de vraag zelf schuilt. Want Licht zelve als openbaring van het Goddelijke is immers een overdrachtelijk gebruikt begrip. In feite is alles, wat wij licht noemen, inderdaad innerlijke verlichting, maar ook verlichting van de schepping. Het woord "licht" wordt gebruikt, omdat degene, die in dit lichte verkeert, alles kan zien, kan kennen in zijn werkelijke gedaante. Als zodanig is licht dus in eerste functie: gever van bewustzijn.

Nu is het Gulden Licht een toestand, waarin men kosmische werkelijkheden, kan beseffen zoverre zij behoren tot de werelden, die liggen onder de groot-Orde van b.v. sterregeesten. Dus het klein-bezielde, het microkosmische - zoals u misschien wilt zeggen - wordt volledig door het Gulden Licht uitgedrukt, maar het macrokosmische is daarin slechts beperkt aanwezig. Zo zijn ook bepaalde tegenstellingen daarin niet geheel aanwezig. Om dit licht of deze status te vergelijken met een bepaalde sfeer is wel zeer moeilijk. Een mens, die overweegt en innerlijk denkt, kan daaruit waarheid ontvangen omtrent zijn wereld: en in feite is dit een weerkaatsing van het Gouden Licht. De wezens, die leven in de vormenwerelden, ook zij plooiën zich soms open en al wat zij aanschouwen en beseffen is een weerkaatsing van het Gouden Licht. Maar het licht b.v. in een Zomerland is vergeleken met het Gulden Licht als het licht van de maan: een indirecte weerkaatsing. Omdat bij de behoudzucht van een mens, die vormen nog als noodzaak voor leven ziet - ook in geestelijke staat - immers nog geen aanvaarding van het kosmische, dat volkomen amorf is, acceptabel wordt.

Er zijn ongetwijfeld geestelijke sferen, wier bewustzijnsvormen en levensvormen vergeleken kunnen worden met het Gouden Licht. Maar ook deze zijn overgangsvormen. Want wie in het Gouden Licht doordringt, bereidt zich voor op het louterend bad in de verblindend lichte kracht van de tijdelijke Schepper om via Diens wezen in te gaan tot de Groot-Scheppende Macht en van uit deze onveranderlijke en eeuwige Oer-Macht zelf scheppend of mede scheppend te werken volgens de raadsbesluiten van de Onbekende Grootheid.

Wij leven in stof en in geest, gebonden door wat wij noemen ons bewustzijn. In feite is ons bewustzijn de beperking, die wij aan het wezen opleggen, omdat wij de consequenties van een onbeperkt leven niet durven aanvaarden. Zo wij die een ogenblik vergeten, kan voor ons die Gulden Wereld werkelijkheid worden. En ofschoon zij er nimmer in slaagt al onze beperkingen terzijde te stellen, zo loutert zij ons en geeft aan veel van hetgeen wij eens als waanbegrip, als vlucht voor ons eigen wezen dat wij niet begrijpen, terzijde hebben geworpen, een nieuwe staat en neemt veel weg van dat, wat wij als een wal hebben opgebouwd om ons tegen een gevreesde eeuwigheid te beschermen.

Zo zult ge begrijpen, dat het Gouden Licht inderdaad een staat van bewustzijn is. En meer dan dit. Op gevaar af, dat ik u dingen vertel, die mijn voorganger u reeds naar voren bracht, wil ik u een kleine gelijkenis vertellen.

Toen de zon, de alscheppende kracht werd voor de aarde, zag zij dat de aarde broeders en zusters had. De aarde, nu tezamen met haar broeders en zusters, overlegde. En er ontstond een familierraad, waarbij een ieder een taak op zich nam. Deze taak werd verder bevorderd door de verschillende groten, die troonden in de hemelen en die ver verheven zijn zelfs boven het leven van de sterregeesten. Deze samenwerking schiep de wereld, karnde uit de chaos de aarde en stelde daarop, door het werken van de krachtige geest, de mens. En voor deze mens is de wereld gevormd uit deze voortdurende werveling van lichtende krachten: de familierraad van de zon maar ook door de grote Kosmos en hen, die voor dit deel van het Al de jaren en de werkelijkheid besluiten.

Het Gouden Licht nu zult gij het best kunnen noemen: het samentreffen van hun stemmen. Een kosmische melodie, waarin het lot maar ook de reden van het lot, waarin de omgeving maar ook de reden voor de vormen daarvan, voortdurend zijn weergegeven in het besef van de hogeren, die het leven en het bewustzijn van de mens op aarde leiden.

Deze gelijkenis zal u misschien duidelijk maken, dat in feite het Gouden Licht een communicatie is met hoge krachten, die men elk voor zich nog niet afzonderlijk kan ontmoeten en beseffen, maar wier samenwerking op zichzelf een innerlijke verlichting is, die de mens vrijmaakt van de hem beperkende elementen van tijd en begrenzing tussen stoffelijke en geestelijke wereld. En bovenal vrijmaakt van zijn waan omtrent onderscheid tussen leven en dood, levende materie en dode materie: tussen geest en ziel in een mens en geest en ziel in andere vormen.

Het wegvallen van deze beperking door de stroom der hoge gedachten is de verlichting van de geest, die aan de stof de mogelijkheid geeft om - als zovele helden eens hebben gedaan - zonder vrees in het gelaat te zien van de lichtende gestalten, die de aarde regeren, om zonder aarzeling hun wetten maar ook hun gaven te aanvaarden.

Mag ik aannemen, dat ik daarmee nog iets verhelderends heb mogen zeggen omtrent het ongetwijfeld uitstekend betoog, dat mijn vriendelijke en hooggeplaatste vervanger u heeft willen voorleggen? Sta mij toe tevens aan te nemen, dat uw vraag beantwoord is. Zou ik mij daarin vergissen, dan wilt u ongetwijfeld goed genoeg zijn om mij mede te delen, waar ik gefaald heb en mij in staat te stellen om alsnog mijn fout om te zetten misschien in deugd.

❖ *Dank u, het is verduidelijkend wat u hebt gezegd, maar het brengt mij tot het idee, dat het Gouden Licht eigenlijk dat is, waarbij een inwijding wordt ervaren. Is dat juist?*

Inwijding is een vreemd begrip. Wanneer een trap van 10.000 treden betreden moet worden, kan men elke schrede een inwijding noemen. En dan kan niet elke schrede, elke trede die men stijgt, ook Gouden Licht brengen. U zou dan kunnen zeggen: gezien de totale en kosmische inwijding, die is voorbestemd door de welwillende scheppende Kracht aan alle stervelingen, is

het Gouden Licht een facet waarbij voor het eerst het "ik" ontwaakt tot besef van eenheid met de kleinere en besef van werkzaamheid in de grotere wereld.

❖ *U sprak erover dat het een gebrek aan durf is om tot een groter bewustzijn te komen. Maar dat gebrek aan durft dat vloeit toch uit het bewustzijn voort.*

Onze vriend zou gaarne weten, wat eigenlijk de essentie is van de durf, waarover ik sprak. Het is mij moeilijk dit onmiddellijk duidelijk uit te drukken en weer te geven.

De mens is zich niet bewust van zijn gaven. Hij is als een kind, dat op de dag rustig speelt onder de bomen en niet vreest voor de woudgeest, maar zodra het duister is zelfs vreest de open vlakte te beschrijven uit angst, dat geesten of demonen daar zijn. Ook als het beseft dat dit zelfs volgens de leer onmogelijk is, blijft de vrees. Wanneer het dag is, wanneer de geest vrijelijk uitgaat, wanneer zij mag spelen in de sferen, vergeet zij haar vrees wel. Zij betreedt vele lichtende plaatsen, maar spelend. Wanneer zij echter inkeert tot een taak of een menselijk lichaam, zo lijkt het haar of al wat buiten haar ligt machtiger en groter is dan zij zelve. Dan vreest de mensheid dat die ongeziene krachten haar levensrechtvaardiging, haar begrip van grootheid en volbrenging, zou kunnen wegnemen, omdat de mens wil meten met eigen maatstaven en uit angst deze zelfrechtvaardiging, te verliezen, weigert naar buiten te gaan, te treden buiten de geijkte paden, te denken de geijkte gedachten, te geloven buiten hetgeen als geloof door anderen is goed gekeurd. Zo geschiedt het.

En de durf, waarover ik spreek, is die om de angst voor eigen nietswaardigheid, onbetekenendheid of zelfeindigheid, die zovele mensen regeert, terzijde te stellen en vrij te zijn in denken, vrij te zijn in geloven en bovenal vrij te zijn in het bepalen van hetgeen voor ons goddelijk is en hetgeen voor ons - ons onverschillig latend - geen betekenis bezit. Het is een losbreken. Niet uit menselijke conventie, daarvoor is weinig durf nodig, omdat men zich daarop altijd kan beroemen. Maar het is een losbreken uit de behoefte van de mens aan een continuïteit volgens menselijke maatstaven. Het is een losbreken van de mens uit, zijn gedachte, dat hij door Zijn leven een blijvende betekenis kan hebben voor de aarde of zelfs voor een bepaalde sfeer.

Een vrij aanvaarden wat van buiten komt, geloof mij vrienden, velen die zijn afgedaald tot in de diepste onderwereld en zijn gestegen tot het hoogste licht, vreezen daarvoor. En daarom kunnen zij niet blijvend vertoeven in het hoogste Licht. Men vreest zichzelf te verliezen. Wie echter beseft, dat een jezelf verliezen onbetekenend is, omdat er iets hogers bestaat dat zin heeft, ook al besef je het niet, vindt misschien eens de moed om deze begrenzing van eigen denken, zijn eenzijdigheid, zijn omgaan van onaangename problemen - vooral van geestelijke aard - te beëindigen. Dat is de durf, waarover ik heb gesproken.

❖ *Is het mogelijk, dat de eigenaardige belevenis, die ik had tijdens het horen van een mis van Haydn in Salzburg uitgevoerd door wereldberoemde musici en het knapenkoor in Salzburg, waarbij alles wegviel wat aards was, een begin van het Gouden Licht was?*

Het is zeer wel mogelijke. Want een mis is een magisch gebeuren van de westerse wereld, verklaard op sacramentele wijze, begeleid door een magische reeks van gedachten, opgebouwd tot een volledig verantwoorde climax, waarbij het Groot-Kosmische binnen moet treden in het menselijk wezen.

En als hieraan door een bezielde kunstenaar een gestalte in klank wordt gegeven en door even bezielde dit alles wordt uitgevoerd, zo lijkt het mij zeer wel mogelijk, dat men zich zelve hierin verliest. En indien men zich zelve daarin ver genoeg zou verliezen, zo zou men ongetwijfeld ook hier het Gouden Licht ontmoeten. Want ook het Gouden Licht van Pinkstervuur, vurige tongen verlichting, is iets van het Gouden Licht. Het licht van een zich manifesterende Jezus is Gouden Licht. Het lichtend wezen van de Boeddha is Gouden Licht. Want waar de vele krachten zich openbaren en de ziel vrijelijk uitgaat, daar vindt men het Licht. En zo verheug ik mij erop, dat mijn antwoord hier bevestigend kon zijn. Want het is goed voor een mens soms zichzelf te verliezen in de schoonheid of in de werkelijkheid, indien hij daardoor toegang krijgt tot de geheime rijken van de geest, die uiteindelijk de openbaring van de microkosmos mogelijk maken en voor het eerst de bewuste aanvaarding van de macrokosmische krachten.

- ❖ *Vivekananda beschrijft een toestand van onbeschrijflijke geestverrukking, waarin zijn leermeester Sri Ramakrishna hem bracht. Was dit een contact met het Gouden Licht? En kan een meester zijn leerling daartoe brengen?*

Men zegt bij ons: wanneer een oudere een kind bij de hand neemt, het kind de oudere vertrouwt, de oudere het kind liefheeft, zo kunnen zij gezamenlijk over afgronden schrijden, die zij afzonderlijk niet zouden kunnen overschrijden. De oudere gesterkt door het vertrouwen van het kind en het kind is, gesterkt door de leiding van de oudere. En daarin ligt het antwoord op uw vraag. Want menig meester bereikt het Gulden Licht en de innerlijke verlichting en verheffing slechts, omdat hij uit liefde tot zijn leerlingen verdergaat, dan hijzelf zou durven gaan. En zijn leerlingen, hem volgend, worden door zijn moed zowel als zijn weten voortgeleid tot gebieden, waarvan zij het bestaan zelf niet beseffen.

- ❖ *Dus ook toewijding kan een weg zijn tot het Gouden Licht?*

Niet toewijding aan één mens: aan de mensheid als vorm van bestaan. Maar de toewijding aan een gedachte, de toewijding, aan een ontrukking, aan een bereiking, de toewijding zelfs aan de lasten, die men voor anderen wil dragen, kunnen zeer zeker een weg zijn.

- ❖ *U sprak van het Gulden Licht in de mystiek. Ook de geestelijke bruiloft doelt op hetzelfde. Kunt u dit verklaren?*

Alle mystiek is helaas gehouden zich uit te drukken in symbolen. Want de mystiek kent niet de taal der rede, omdat wat innerlijk wordt ervaren geen menselijke weergave of uitdrukking vergt. Maar alle mystiek is een pogen om in contact te komen met hogere werelden. Zelfs zij, die de duistere eenheden beheersen en heersers eren, zullen zich richten tot hen, die in het duister boven hen staan. En zelfs hier zal hun mystiek een vereenzelviging daarmede beogen. Waar men naar licht streeft, waar het lichtende en het goede uw taak is, daar is de verlossende werking van het Gouden Licht een normaal deel van elke mystieke leer en voor menige leerling zelfs het einddoel, omdat men geen middelen vindt om de verdere weg in menselijke beelden uit te drukken.

- ❖ *Het in extase komen, is dat ook het Gouden Licht?*

Indien dit waar zou zijn, hoe eenvoudig zou het Gouden Licht bereikbaar zijn. Soms dansen de mensen bij dreunende trommen en er is extase. Zij drinken de gistende sappen der aarde en er is extase. Zij beleven verwerkelijking van hun wensen en er is extase. Neen, extase op zich zelf is geen trap of weg tot het Gouden Licht. Maar wel kan men zeggen, dat de extase het begin is van een zich verliezen, een vrij uitgaan, een zich innerlijk verheffen. Die verheffing heeft meestal een aards, een stofgebonden doel, gekluisterd nog aan menselijk denken. Maar waar de extase haar doel vergeet, waar de extase zichzelf wordt, daar wordt zij als een wiekende vogel, die opgaat en de mensenziel draagt naar gebieden, waarvan hij tot het Gouden Licht kan doordringen.

- ❖ *Afsluiting na de discussie door de "oorspronkelijke" spreker.*

Misschien hebt gij nog een kort ogenblik tijd om, ondanks mijn falen onmiddellijk tot u te komen, mij nog even uw aandacht te lenen. Wanneer ik spreek over Gulden Licht, spreek ik ook over wijsheid. Niet de wijsheid die menselijk is, maar de wijsheid die voortkomt uit één-zijn met de dingen. Wij spreken in deze dagen veel over harmonie en over eenheid. Het Gulden Licht is voor de mens de harmonische weergave van zijn schepping. En de mens die harmonisch is in zichzelf en met anderen, versterkt zijn banden met de werkelijke Schepping tot hij als een schaal de wijsheid, die het product is van het Gouden Licht, ontvangen kan. De wijze ziet de wijsheid als zaad dat hij over de wereld uitwerpt. En hij ziet het Licht ook als een wapen. Een wapen waarmee hij afweert en zelfs zo nodig de banden doorsnijdt die uit duister zijn geweven. Zo is het Gouden Licht niet het einddoel, maar toch een voor de mens - en voor de geest die onder de mensen werkt - buitengewoon belangrijke kracht. Zij die het Licht hebben betreden, hebben allen één stem en één werkelijkheid. Ik wil mij niet meer verheven tonen dan ik ben. Maar eens ging ik voor het eerst in in het rijk van het Gouden Licht. Ik kan u niet zeggen wat het betekent, want daarvoor zijn geen woorden. Maar ik kan u zeggen wat ik daaruit, steeds weer, heb megedragen naar lagere werelden. Begrijp wat in een mens leeft. Begrijp hoe een mens strijdt met zichzelf en waarom hij met zichzelf strijdt. U kunt die mens iets geven van het Licht. U kunt die mens iets geven van de weg die voert tot waarheid. Begrijp iets van de Gouden Kracht, wat deze Kracht in het Gouden Licht ís. Het is de kracht die

uw wereld schept. Zij is als het gebaar van een scheppende God die zegt: "Laat daar leven zijn." En er is leven. Het is de levende kracht zelve. Wie in het Gouden Licht is, beseft deze dingen. En soms kan hij ze uitdrukken. Uitdrukken in een kracht, in een sfeer of in een werking. Want waarlijk, zoals de vlugge voeten van een danser of het statige gebaar van een danseres het ritme van de wereld weergeeft, zo geeft het Gouden Licht ons het ritme van de tijd. En wie het ritme van de tijd en van de wereld beseft, die draagt in zich en uit zich dat wat gulden is, dat wat waar is. Hij draagt de Kracht die hij kan uitzaaien. Hij draagt een Kracht die mensen kan verlossen van zijn lijden, maar vooral van zijn strijd tegen zichzelf. En de strijd staken in de mens, is wijsheid. Er zijn geen goden geweest, of krachten, die hebben gezegd: "Gij, mens, zult met uzelve strijden." Maar zij hebben gezegd: "Mens, wij geven u leven, wij geven u een wereld, wij geven u onze waarheid." En de mens heeft gezegd: "Maar ik eis mijn wereld en mijn waarheid." En zo is de kracht in de mens gestorven. Vrucht dragen uit het Gouden Licht betekent: iets van deze harmonie terugbrengen aan de mens en aan de geest, het verwisselen van wat beelden, het scheppen van wat indrukken. Het is niet: al-wijs of al-wetend zijn. Het is ook niet: plotseling één Lichtende kracht zijn, die oprijst boven allen. Maar het is: deel hebben aan allen, zoals ik op dit ogenblik deel heb aan u allen. Als u terugkeert, is het alles eenvoudig. Als je het Licht draagt naar hen die een lagere wereld, een lagere sfeer kennen, is het begrip soms haast verdwenen. Maar het is goed deze dingen te doen. Want slechts daar waar het Gouden Licht leven kan, daar leeft de werkelijkheid van de Groten, daar leeft de werkelijkheid van de Krachten, daar is het spel van de Macht, maar ook het spel van de Eenheid die zich samenvoegt, onscheidbaar verbonden. Het Gouden Licht is het zwaard dat kluistert, dat spreekt. Het is een magische schijf die, geworpen, de vijand verslaat en onbesmet terugkeert in de hand van de werper. Wij allen hebben deel aan elkaar, Gij moet dit beseffen. Want in het Gouden Licht zijn wij dezelfde krachten en hetzelfde wezen, ook al beseft gij dit niet. En het is daarom dat het prettig is - wanneer een mens leert om op te wieken als de reiger in de morgen over de velden - de nevel achter te laten en de zon te ontmoeten terwijl het vergeten blauw van de bergen wegzinkt. Wij trekvogels der tijd, wij hebben een eigen thuis, een eigen wereld, een punt van waar wij steeds weer uit kunnen gaan, van waar wij verder kunnen trekken. En dit wordt gesymboliseerd door het Gouden Licht. De vlucht in het Gouden Licht is het naar huis keren van een ziel die in zichzelf - en met vreugde - voor het eerst haar tehuis terug vindt. De vlucht in het Gouden Licht is de Kracht die ge vindt in de zekerheid en beschutting van de plaats die de uwe is. Zij is ook het punt van waaruit ge verder kunt gaan om ongekende werelden te veroveren.

Mijne vrienden, misschien heb ik vandaag voor u bitter gefaald door eerst laat en misschien met onnodige haast tot u te komen. Maar het Licht omvat de wereld. Het is een werkelijkheid die niet ergens ver weg ligt. Het is de wil en de gedachte en de daad van de scheppende Krachten rond u en rond mij. En daarom ga ik waar het Licht mij zendt. En daarom volbreng ik de taak die het Licht mij stelt, hoezeer mijn hart ook schreit wanneer het niet kan keren tot hen die ik hoopte te onderrichten en iets van het Licht te geven. Maar gij kunt mij begrijpen. Misschien is u daartoe iets ontgaan. Maar zo u dit is ontgaan, zo waart gij mede aanwezig waar ik was en hebt ge - mede met mij misschien - iets kunnen veranderen aan het lot van velen en hebt ge iets kunnen geven van Licht daar, waar men meende dat duister onverbreekelijk moest heersen. Want dit is waarheid, omdat het Licht ons aller thuis is.

Gij gelooft niet dat uw ziel kan opwieken - eenvoudig als een vogel - geroepen door de eerste stralen der zon, tot in de zon zelve: gij vreest als Icarus te vallen? Gij kúnt niet vallen, want de vleugels die u dragen zijn uit het Licht zelf geweven. Hoe kan uw thuis u uitspuwen of verloochenen, zo gij het zelf aanvaardt? Het Gouden Licht is uw huis. Uw huis, waarin de Schepping spreekt. Het huis, waarin het uitzicht aller tijden u doet zien alle noodzaken en alle gebeuren.

Vrienden, leert naar uw huis te keren, zonder angst, maar met een blij verwachten. Het Gouden Licht is uw leven, uw wijsheid, uw denken, uw ziel. Verwerp het niet omdat gij anders denkt of zijt, maar aanvaard dat wat u is gegeven.

En als gij niet gelooft in het Licht, als het u een onmogelijke sproke lijkt van een verteller die - wanneer de aalmoes rijkelijk lijkt - zich verheft en vertelt over goden en helden, zo zeg ik u:

tracht dan één ogenblik te vergeten dat gij niet gelooft en gij zult weten: het Licht is werkelijk. Omdat het Licht, vrienden, hier met ons is. Het is overal waar gij gaat en waar gij zijt. Nimmer wijst het u af, tenzij gij het afwijst. Nimmer roept het u en nimmer wenkt het u, maar het is er altijd voor U. Ervaar het Gouden Licht en gij weet waarom deze avond deze titel moest dragen. En gij weet waarom een onderwerp zó moest worden aangesneden, dat het u moeilijk was om erover te denken en soms moeilijk om het te aanvaarden. Ik wil niet lang meer uw aandacht gevangen houden, maar ik wil eindigen met een poging om iets van het werkelijke scheppingsgebeuren voor een kort ogenblik een klank te geven. Niet een stem, daartoe ben ik niet bij machte.

Er is een sidderend leven, een beven dat vertelt omtrent 't begin van alle tijden.

Er is een licht, een vreugdig spel van vormen die wisselen, en van kleuren die zichzelf erkennen, en huwen tot een nieuwe kleur.

Er is een gouden nevel, die alles baadt in leven en kracht.

Er is de macht der eeuwigheid die spreekt: "Wat gij zult zijn en wat gij zijt geweest, ligt vastgegrift."

De paden van de geest zijn uitgedrukt in licht en wél getekend, en berekend is elk uur, dat licht u zij.

Gij zijt zo vrij om op te gaan tot in dit Licht, tot in dit werkelijk bestaan, als ieder die geboren is uit deze kracht.

Het Licht is het sidderend beven, dat blust de macht.

Het Gouden Licht is de betekenis boven woorden en gedachten uit, en die u zegt: "Dit is scheppen, dit is leven."

Het Gouden Licht is de band die zich spint als een Gulden Weg langs alle sterren en langs alle duisternis naar de geheime poort, waar - in de vergetelheid der mensheid, haar onkunde, in de aarzeling van geest en grote geest - de poort ligt van hun werkelijke Schepper, hun werkelijke Oorzaak.

Wie Gouden Licht beleeft, beleeft 't gebeuren in werkelijkheid.

Wie Gouden Macht kent, kent macht die niet mens- of geestgebonden is, maar Oerkracht in zichzelf.

Het Wezen, dat zich uitdrukt in eeuwige wil, geleid soms door de hand van hen die deze macht nog haast onwaardig zijn.

Dit is het Gouden Licht, het Gulden Licht.

Ach, tienduizend dromen saamgevoegd, een schoonheid uit alle tijden, uit alle landen saamgebracht - ze zijn slechts een schaduw - de schittering van de gouden nevel die Al in werkelijkheid onthult. Onschuld en weten tegelijk is het Gouden Licht. Het begin van uw God, het begin van uw erkennen en aanvaarden, is het Gouden Licht in ons. De kracht die ons beroert wanneer de stem van de Oneindige spreekt.

Na deze onvolkomen woorden - dit in gebreke blijven om u zelfs een schaduw van werkelijkheid te geven omtrent dit Licht - moet ik heengaan en afscheid nemen.

Vrienden, wanneer ik heenga, zo vervolg ik de taak die mij door het Licht is opgelegd, met u en met allen. Omdat de harmonie en de eenheid die ons gezamenlijk in dit Licht tot waarheid brengt, voor ons allen niet alleen het doel is, maar - indien wij ook geestelijk willen leven - de grote noodzaak.

Ik dank u voor uw grote aandacht. Ik dank mijn goede vriend en vervanger dat hij mij de gelegenheid gaf nog het woord tot u te richten. En ik wens u allen een leven toe, waarin het Gouden Licht zich voortdurend manifesteert, tot ge leert het te zien als dé werkelijkheid en alleen daaruit uw krachten put.

Dat de scheppende Krachten des Lichts met u zijn.